

SLOVENSKI NAROD

zahaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petek vrt vrt. A Din 2. do 100 vrt vrt. A Din 2.50, od 100 do 300 vrt vrt. A Din 2. — vodji inserati petek vrt. A Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posvečen. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12. — za inozemstvo Din 25. — Rokopisi se ne vratajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knežjova ulica 5. Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 8b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon st. 65 podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon st. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani st. 10.351.

Francija zopet brez vlade

Ker je parlament odklonil pooblastilni zakon, je Bouissonova vlada podala ostavko — Kriza je dosegla vrhunc in nihče ne ve izhoda

Pariz, 5. junija. z. S padcem Flandinove vlade je nastala v Franciji huda notranjopolitična kriza, ki je tem bolj usodna, ker ne gre samo za politična nasprotja, marveč je v vprašanju tudi francoski frank. Flandin je zasnoval velikopotezno akcijo za obrambo francoske valute ter je v to svrhu zahteval od parlamenta dalekozeleno pooblastila, stremeča za tem, da bi mogla vlada brez parlamenta izdati uredbe z zakonsko močjo. Parlament je ta pooblastila odklonil in Flandinova vlada je podala ostavko.

Velika zaupnica Bouissonovi vladi

Po dvodnevnih pogajanjih je sestavil novo vlado dosedanje predsednik poslanske zbornice Bouisson. V glavnem je ostala prejšnja vladna koalicija, ki pa se je preorientirala bolj na levo. Bouisson je osvojil v celoti stališče Flandina in tudi on zahteval od parlamenta obširna pooblastila. Bouissonova vlada se je sinoč predstavila poslanski zbornici. Takoj po otvoritvi seje je povzel besedou Bouisson in precital deklaracijo vlade, v kateri poudarja, da so v izrednih prilikah potreben izredni ukrep. Ob enem je zahteval, naj se odgoditi debata o vseh vloženih interpellacijah. Zbornica je Bouissonovi vladi s 390 proti 192 glasovoma izrazila zaupnico. Vse je bilo prepričano, da bo po tej veliki zaupnici parlament tudi brez debate sprejet pooblastilni zakon. Na splošno presenečenje pa se to ni zgodilo.

Pooblastilni zakon odklenjen

Po glasovanju o zaupnici je Bouisson predložil pooblastilni zakon, ki ga je podrobno utemeljil. Njegova izvajanja je podprli tudi finančni minister Caillaux, ki se je izjavil odločno proti devalvaciji in za odločno obrambo franka. Po kratki debati, v kateri so posamezni govorniki podpirali stališče vlade, je bilo glasovanje. Pri glasovanju je ostala vlada z 2 glasovoma v manjšini. Za pooblastila je glasovalo 262, proti pa 264 poslanci.

Ostavka vlade

Vlada je takoj po objavi izida glasovanja zapustila zbornico in se umaknila k posvetovanju. Po kratki seji vlade je odšel Bouisson k predsedniku republike in mu podal ostavko svoje vlade, ki je bila komaj 90 ur na kramilu.

V zbornici je nastala silna zmeda. Padec vlade je prišel za vse tako neprizakovano, da nihče ni vedel izhoda. Poslanci so skoraj vso noč ostali v zbornici in živahnno razpravljali o novo nastalem položaju.

Popravljeni glasovanje

Levičarske skupine od komunistov do radikalnih socialistov so imele v teku noči skupno posvetovanje, ki pa ni dovedlo do nikakoga konkretnega sklepa niti do kakega sporazuma glede programa bodočih vlad. Vsi poslancev je po končanem glasovanju skušalo popraviti svoje glasovanje, češ da niso namernavali glasovati proti vladi, marveč za njeno. Na ta način bi se bilo glasovanje izpremenilo v toliko, da bi imela vlada 12 glasov večine. Seveda pa ti naknadni popravki niso bili priznani in ne morejo nenesi izpremeniti na položaju.

Nihče noče sprejeti mandata za sestavo nove vlade

Kdo bo sestavil novo vlado, zaenkrat še nihče ne ve. Predsednik republike je vso noč nadaljeval posvetovanja z vodilnimi politiki in državniki. Bouisson je že prej, predno je odšel k predsedniku republike, da mu sporoči ostavko vlade, izjavil, da pod nobenim pogojem ne sprejme več mandata za sestavo nove vlade. Pri tem svojem stališču je do sledno vztrajal tudi še po tem, ko ga je predsednik republike ponovno pozval in mu ponudil mandat.

Kaj pravi Laval

Za njim je bil sprejet zunanj minister Laval. Tudi on je odklonil sestavo vlade z utemeljtvijo, da je neobhodno potrebno, da obdrži vodstvo zunanj

vahno reagiralna na vest o padcu Bouissonove vlade. Ob sklepnu borze, pravi Havas, so na newyorkski borzi zelo likvidirali francoski frank. V začetku borzega sestanka je frank notiral 663.25, takoj nato je padel na 660.

Presenečenje

v vsej javnosti

Pariz, 5. maja. AA. Havas komentira padec Bouissonove vlade in pravi med drugim: Padec Bouissonove vlade je zbudil splošno presenečenje ne samo v poslanskih zbornicah in v vseh političnih krogih, marveč tudi v vsej državi in tudi in ozemlju. Na seji se ni niti zgodilo, kar bi napovedovalo možnost kakšnega preokreta v parlamentu. Celo v trenutku, ko se je začelo glasovanje, je kazalo, da mora nova vlada dobiti zaupnico, ki jo je zahtevala od zbornice skupaj s širokimi pooblastili. V nasprotni s pričakovanjem je Bouissonov kabinet padel isti dan, ko se je predstavil poslanski zbornici. Nova vladna kriza, ki je nastala komaj par dni po padcu Flandinovega kabinta, je velesernen dogodek in bi bilo nezimerljivo to tajiti. Če pa bi Bouisson sedaj ponovno stopil pred zbornico, bi brez dvoma dobil večino najmanj 20 glasov.

Razpust parlamenta?

Tudi Flandin, ki je bil po Lavalu sprejet v avdijenco, je sestavo nove vlade odklonil. Enako stališče je zavzel tudi Caillaux. Socialistična frakcija je imela dolično sejo, na kateri je sklenila predlagati, naj predsednik razpusti poslanski zbornico in razpiše nove volitve, med tem pa naj se sestavi provizorična vlada za obrambo franka s časovno točno omejeno misijo.

Davi ob 8. je predsednik ponovno pozval v avdijenco Bouissona in ga prosil, naj še enkrat sestavi vlado. Bouisson pa je to slej ko prej odklonil in predlagal predsedniku republike, naj poveri mandat za sestavo vlade predsedniku senata Jeanu Neyju. Vsekakor pričakujejo v političnih krogih, da bo že v teku današnjega dneva prišlo do odločitve v pogledu nadaljnega razvoja vladne krize.

Odmev na borzi

Pariz, 5. junija AA. Havas poroča iz Newyorka, da je tamkajšnja borza ži-

Pariz, 5. junija. z. Opolne je predsednik republike ponovno pozval v avdijenco Laval in ga prošel, naj prevzame mandat. Laval je po kratkem posvetu s svojimi prijatelji iz zunanjih političnih razlogov in načelu pristal in pričel pogajanja za sestavo nove vlade.

Vsi mandati slovenskih poslancev verificirani

Verifikacijski odbor Narodne skupščine je zavrnil vse pritožbe, ki so bile vložene zaradi volitev v dravski banovini

Brežice, Celje, Ptuj, Maribor levi brez, Maribor desni breg in Kamnik, je odbor po kratki razpravi zavrnil in verificiral vse osporjene mandate. Nato se je pričela razprava o mandatih v primorski banovini.

Angleški protektorat nad Abesinijo?

Veliko vznemirjenje v Rimu — Pred sestankom razloča — Italija ne veruje v mirno poravnava

Rim, 5. junija. tr. Jutri se sestane razločna komisija, ki naj v smislu pogodbe iz leta 1928 razpravlja o sporu med Italijo in Abesinijo. V tej komisiji so zastopniki Italije, Abesinije, Francije in Amerike.

V rimskih krogih sodijo, da komisija ne bo dosegla zaželenega uspeha, češ da se najnovejši incidenti na abesinskem meji one-mogociči vsako mirno razpravo. Ti incidenti dokazujejo po meniju italijanskega tiska dovolj jasno sovražno razpoloženje Abesinije do Italije. Italija se ne more ukloniti pristisku Abesinije, ki skuša na vse načine popravki niso bili priznani in ne morejo nenesi izpremeniti na položaju.

Veliko pozornost je v italijanski javnosti

Hoover proti Rooseveltu

New York, 5. junija. tr. Kakor je bilo prizakovati, je kriza, ki je nastala za Rooseveltovo vlado, aprilo večstranskega odpora proti njegovemu gospodarski politiki, pozvala na plan bivšega predsednika Zedinjenih držav Hoovera. Hoover je imel zadnje dni številna zborovanja, na katerih je zelo ostro kritiziral politiko Roosevelta. Njegovo poseganje v gospodarsko življenje je označil za ruin ameriškega gospodarstva. Hoover tudi očita Rooseveltu, da je uničil vse zasebne inicijative in podjetnosti ter omrtil vse gospodarsko življenje. Hoover shodi se zelo dobro obiskani in napoveduje, da bo Hoover pričel veliko akcijo, da zruši Roosevelt.

Pogoji Nemčiji

Pariz, 5. junija. tr. »Echo de Paris« poroča v zvezi z razgovori, ki so se zadnje dni vršili med Parizom, Londonom in Moskvom, da je prislo do popolnega soglasja o tem, da je možna samo enotna, ne pa deljena organizacija miru. Ta sporazum je dalekozelenega pomena, ker dolgoča, da se ne more skleniti zračni pakt na zapadu, ako Nemčija istočeno ne pristopi k vzhodnemu in podunavskemu paktu ter se odloči za omrežje svojega oboroževanja in za povratak v Ženevo. Na včerajšnjem sestanku z nemškim poslanikom je Laval to stališče oficilno sporocil Nemčiji.

Podrobnosti roparskega umora v Dobravicah

Morilce je Kožarja strahovito razmesaril — Pogreb umorjenih zakoncev bo danes v Podzemljiju

Ljubljana, 5. junija.

Grozovit dvojni umor v Dobravicah se vedno razburja vso Belo Krajino, pa tudi vso javnost. Orožništvo je v tem metliščem pa tudi v novomeškem okraju na poslu, da čim preje izsledi krvoljednega morilca, za katerim pa zaenkrat še ni sledu. Iz Metlike in Novega mesta smo zvezeli danes še nekatere podrobnosti glede krvavega zločina.

Kožarjeva borba z zločincem

Ljudje, ki so izstopili z vlaka, so našli na tleh v čuvajnici čuvajoči Kožarja, kakor smo že opisali, silno razmesarjenega. Poleg službenih mize, na kateri je bila ura budilka, službena štampilka. Kožarjeva žepna ura in doza za cigarete ter ščipalnik, so bili tudi krvavi maledi. Na stolu poleg je ležalo nedeljski »Jutro«, predal mize pa je bil napol odprt. Na desni strani mize je stalna lesena klop, na kateri je bilo nekaj odel.

Umorjeni Jože Kožar, kakor so ga našli v čuvajnici

na zglavju suknja, podložena z ovčjo kožuhovino, na spodnji strani pa lahek službeni plastič. Vse stene čuvajnice, kakor tudi služben telefon, so bili

oškopljene s krvoj.

Kakor kažejo razni znaki, je bila Kožarjeva borba z zločincem strašna. Kožar je brzkonale pred prihodom zločinca namerno napraviti nočni obhod proge proti Gradacu, in sicer pol ure pred polnočjo, ker je imel za to uro tudi navito budilko. Prej je brzkonale legal na klop ter ob svitu službene svetilke zaspal. Bil je samo v sivih nogavicah, modrih hlačah in karirastih rajci, dočim je blizu razprostil po stolu, ki ga je postavljal pred posteljo. Zločinca ga je poklical najbrže kmalu po 11. Kožar je moral zločinca poznavati, da mu je odklenil vrata, ker je bil sicer, kakor znano, silno nezaupljiv. Spoznal ga je najbrž po glasu in mu odpril.

kar mu je postalno usodno.

Najbrž so takoj, ko je odklenil vrata, sledili strahoviti udarci dozdevno najprvo z nožem. Z njim mu je prizadel na desni strani tri rane, izmed katerih je na zgornji nadlaktinci najglobokejša. Ker ga z nožem ne more ukrotiti, je sledilo šest zverinskih udarcev s sekiro, od katerih je dobil na desni strani glave preko čela čez desno oko do ustne rano v dolžini 14 cm. Drugi udarci so bili prizadelni preko desnega senca, po desni strani lobanje, vrh glave in na tilniku. Na desni roki sta mu bila

osekanca sredine in kazalec.

Poškodbe na glavi so bile tako silne, da so udarili Kožarju možgani iz glave.

velika luža krvi.

Vse kaže, da je zločinca iskal le denar. Orožniki so našli prvotno tri denarnice, in sicer v raznih predelih, ki pa so bile vse prazne.

Kako je umoril ženo

Zločinec je po prvem umoru odšel v Kožarjevo stanovanje poleg čuvajnice, kjer je tudi zaklenil vrata za seboj. Kožarjeva žena je ležala na postelji, kjer je je morilc najbrž v spanju udaril s sekiro po desni strani glave in ji prizadel nad ušesom ranu v dolžini 18 cm. Žena je morala biti v hipu mrtva. V sobi so našli orožniki in drugi ljudje posteljino vso razmetano. Zločinec je odpril vse omare in zmetal na kup razno perilo, obleke, knjige in druge predmete. Pod posteljo je bila

vremenska napoved

Dunajska opoldanska vremenska napoved za četrtek: Od časa do časa oblačno, možnost nevih.

Borzna poročila.

JUBLJANSKA BORZA.
Devize (z včetno premijo 28. odstot.)
Amsterdam 2953.88 — 2968.47, Berlin 1756.08 — 1769.95, Bruselj 744.18 — 749.21, Carih 1424.22 — 1431.29, London 216.70 — 218.75, Newyork 4351.07 — 438.38, Pariz 288.25 — 289.69, Praga 182.90 — 184.01, Trest 360.39 — 363.47. Avstrijski Šiling v privatnem kritingu 8.70 — 8.80.

INOZEMSKIE BORZE.
Curih, 5. maja. Beograd 7.—, Pariz 20.24, London 15.15, Newyork 308.—, Bruselj 52.30, Milan 25.35, Berlin 42.—, Amsterdam 207.40, Berlin 124.20, Dunaj 8.20.—, Praga 12.85, Varšava 52.—, Bakare 52.—.

Na razstavi živega blaga

Razstava „Živalec“ na velesejmu zasluti, da si jo ogleda vsak, saj lahko vsakemu tudi koristi

Ljubljana, 5. junija.

Kdor ne opazi na velesejmu razstave „Živalec“, preze mnogo. Na to razstavo prihajajo tudi mnogi drugi, ne le rejci malih živali v marsikdo se navduši za reje sele na razstavi; saj ti ni treba gledati na razstavljeni živali samo z očmi hladnega racunanja, cloveni mora biti vesel lepih živali, ceprav ne misli na pedenko, nesnosnost perutnina ali na krasne kožušine, ki se zdaj bleste na živih kundah. In ljubke živali imajo res mnogo občudovalev in prialjateljev. Vendar ta razstava ni menaserija in ni namenjena za propagando trpinčenja živali, zaprtih v temih kletkah ter oropanij svobode. Živali so razstavljene zato, da bi obiskovalci videli uspehe umne reje, da bi se naučili ceniti velik poimen perutninarstva in kuncereje in da bi vzljubili živali s pravim razumevanjem in ne z božimi instinkti.

Delo društva rejev malih živali morajo pozdravljati vsi; ne gre za kakšne posebne društvene, odnosno osebne ambicije, temveč je težnja, da bi pomagali malemu človeku z umno reje malih živali do kruha, da bi povzdrigli reje na primerno višino ter po skromnih močeh koristili našem dom gospodarstvu. To delo je pa pri nas zelo potrebno, ker reja malih živali, ki lahko postane zelo važen činitelj našega kmetijstva, pri nas ne dovolj organizirana in se ne dovolj razširjena, kakor tudi ne nacionalizirana. Razstava, ki so dostopne najširšem slojem, so za propagando reje malih živali najboljše sredstvo, zlasti še, če so pripravljene tako skrbno, če so živali res izbrane in strogo ocenjene od strokovnjakov.

Sedanjih razstava je na polodprttem prostoru ob paviljonu F; prostor je nekoliko pretezen, ker je sedanje velesejem zelo dobro zaseden ter so moralni zelo varčevati povsod s prostorom. Klijan temu na paid razstava lepo zaokroženo sliko in jo bogata. Vse je urejeno okusno; kletek so enotne in lepo preplešane z zeleno barvo, stene pa povsod se krasi smrečje. Vonja, ki je značilen na živalskih razstavah, ne cutis, saj je tudi snaga vzorna ter so kletke vemočne ciste.

Na razstavi je nenavadna idila, ki je pa ne opazi takож lahko, zato si pa se tem bolj presenečen. Drobni ptičji par — veliki muhovec — je najbrž zvezel, kje bo letos razstava živalec in si je spletel gnezdo na bruni pod strebo. Samica gnezdi že 8 dni in ob koncu velesejma se bodo že odpri lačni klijuni mladičev. To pa seveda ni edina idila na tej vabljivi razstavi, saj so razstavljeni v 26 kletkah golobi, ki grljijo tako zahajibljeno in tu in tam z ganičivo skrbnostjo krmijo mladičev; v eni kletki so japonske svilemke, piščanci, ki so tako eksotični; pa velike družine piščancov brez kokle ne smemo prezeti, ki se grejejo ob petroštejskem gretcu in mladi zajčki strme tako naivno v svet, srebeni fazani so šopari v veliki kletki in poleg se košati pav z izredno dolgo, kraljevsko vlečko — repom — in kaj bi vam naštrelval! Ne smete misliti, da so razstavljene samo putke, saj ima živalec več odtekov in zdaj se je na razstavi izkazal tudi ptičarski odsek, ki razstavlja male papige in kanare.

Toda tudi perutnino si vsak rad ogleda, tudi ono, ki spada med gospodarsko reje in ne le med sportno. Naši perutninarji napredujejo, kajti razstavljena je res krasna perutnina. Stajerkam (rjavim) je treba predvsem priznati, da jih ne mogla izpodriniti nobena druga pasma pri nas. To tudi dokazujejo lepe nagrade. Med kokosimi pa zbujujo tudi zasluženo občudovanje nekatere sportne pasme. Posebnost je bila orpingtonka, ki je se nismo videle na nobeni razstavi, in prav tako vzbujajo zanimi-

manje rumene orpingtonke. Ome orpingtonke, ki so bile oddikovane z izredno lepim oddikovanjem še v Beogradu, kraljevijo med perutnino. Kovinsko blistvo redeljajoče so častno zastopane, malo je pa leghorn. Plemitske so tudi izredno lepe. Marsikdo še ni viden pižmovih rac in emdenških in toulouških goši, ki so pri nas prege redke.

Tudi razstava kuencev je zelo atraktivna prijemanja; razstavljeni je 64 kletki kuncov vseh najboljših pasem. Med velikimi, stajnjimi kožuhari in sneznobelimi angorskimi kunci je smagal najmanjši hermelin, prisodil so mu zmagovalev nigrado, ker ima največ točk, 95. Skoda, na primerja svetloba in obiskovalci ne morejo opaziti krasne dlake havačev, alake ali modrega dumčanja. Ovnači imponirajo, saj se tudi velikosti že precej podobni ovnom, a po teži je na prvem mestu vendar belgijski orjak, ki tehta 8.65 kg; star je poldružko leto, vragoj je ga kmetički fant, kar dokazuje, da bi se kuncereja lahko zelo razmahnila tudi na deželi.

Razstava zasluti, da si jo ogleda vsak in lahko tudi vsakemu koristi.

Posli na velesejmu se razvijajo udobno, kupuje se sklepajo zlasti v avtomobilih, štědinikih, pečeh, poljedeljskih strojih, železnini in prepogah. Poset je tudi med tednom zadovoljiv, čeprav vreme tu pa tam nagađa. Posebno velik je vsako opoldne in zvečer obisk modne revije, ki se je izkazala kot velika atrakcija velesejma. Danes popoldne je na programu modne revije pripovedovanje povestic Male Šaske in nastop štiriletnega Janezka s harmoniko. Zvečer nastop plesna skupina Katje Delakova, g. Mirklo Jelačin pa zapoje nekaj sladkih melodij. Po geslu »Svoje k svojim« se bo zvečer izvajal prvi slovenski tango.

Inu imamo u nashim stolnim meftu spet na veliki femin. Prez ka na ta plaz tiga femna perftopish, aniga beliga mosha na animu sthobru vidiš, takira je ta fova defna noga ana velika kugla brza inu u ta defni roki na ani palzi dve panane kazhe nofi, is ta fvoja leva roka pa ana okrogla rezha, ki kuker an oshkrolen hleb feri vedi, slo h febi ūtka.

Is negave glave inu beder mu ene tizhje repetenje ven rafejo. Ta zhlovil je veliki premagaviz aniga leva, takiriga je okul pernemu inu sa ta fvoj hrbel delezih nasaj poftavil.

Pred anu belu poshtirana lefena hisha anih sheft moshakarjev na timu plazu na defni roki stoji, ki ufi ane shelesne kavelne u rokah dershio inu fvoje glave iz animi vfitilni zheldamini pokrite imao. Tudi ani shtriki fo na nih inu tudi ane mizhkinke ūlikruje okul perfapane nofio. Ti moshie fo gafiuži tiga ognja inu ti pot o fvoje raftavishe naprej kashio. Oh, kaku je tekui zhudnu lepu ufe perstimanu. Ane mashihi, takirih ire in sianu kuker ani fajn abrithanti souduti u verftah fto, po ftenah ani zhudnu pildi inu tudi lepu ūtikani fvti Floriani vefio. Je tam tudi vezh ūtikamer famih zheld inu fe tam, malu naprej ane zhudne perprave sa panejne tiga ognja inu ani oblezihni moshie iz larfami ki kukt ar prezhizhi rius venvidio, perkašue. Oh, kulk je tudi anih malarij, anih fan, inu anih ūtashankih vos brez ojeſa, ki kuker ana poshaft brez tih konj kar fani vosio — okul poftavil inu raskavanah.

Ufe perprave sa gashenje tegu ognja inu sa reshvajne tih od giftnih gasov saſitnih ludi ūtustio.

Pa nam letof tudi od agore priđu gafiti pomagalo. Buh nam daj fvojo pomuzh inu fvti Florian!

točki je sledilo viharno občudovanje in zbor je moral več pesmi ponoviti. Koncem koncerta se je zboru poznała rahla utrujetost, čemer se pa ni bila čutiti. Vrli Tržičani so takoj po odpeti zadnji pesmi z neverjetno naglico postavili v dvorano mizice, kjer se je nato vršila zakuska. Na odrju je pa takoj začel požrtvovalno svirati jazzband v veliko veselje plesa ženskih parov. In zoper je le prekmalil prišel čas odhoda iz Tržiča na automobile v Ljubljano. Lepo je bilo! Srčna hvala vsem, ki so priponogli za lep uspeh nedeljskih koncertov na Golniku in Tržiču. Pa obljudimo, da še predemo.

Z. P.
Jesenški občinski odbor

Jesenice, 4. junija
V ponedeljek zvečer se je vršila v mestni posvetovnici seja občinskega odbora, ki je trajala pozno v noč. Predsednik občine g. mr. pharm. Jože Žabkar je ugotovil sklepčnost, pozdravil načelnike odbornike in prešel na dnevni red. Po čitanju zapismenke zadnje seje, ki je bil z malimi spremembami odobren, je predsednik prečital okrožnico banke uprave in najnovješče določobe zakona o občinah, nakar se je razvila debata, v kateri sta posegla gg. dr. Stanovnik in dr. Obersner, priznani strokovnjak za zatiranje zavratnih pljučnih bolezni z vsem svojim osobjem. V imenu centralne slovenske pevske organizacije Hubadove župe J. P. s. sta bila na koncertu navzoča njen starešina g. dr. Anton Švigelj in njen prvi pevovodja skladatelj g. Zorko Prekovec. Pevskemu zboru se je bilo kar težko ločiti iz tega nebesko lepega gorenjskega kraja, pod smrekovimi gozdovi, kjer so iskalni in še iščeli na pljučnih bolni in vse naše države in tudi iz inozemstva zdravja.

Vrle pevka in pevec je čakala še ena dolžnost: večerni koncert v Tržiču. Po prihodu v Tržič so si ga malo ogledali, nekateri so napravili kratke izlete, celo k prijazni stari cerkvici sv. Jurja v bližini razvalin Lambergerjevega gradu. Bali smo se dežja, toda solnce je popoldno tako lepo svetilo, da je bil razgled krasen do Smarne gore in Ljubljane. Zbor je bil točno ob 8. uri zvečer zopet zbran, da nastopi z istim sporedom kot na Golniku, tržiške točnosti pa ni mogelo povaliti, ker se je dvorana napolnila šele ob pol 9. uri. Pevski zbor Lj. Zvona, oktet in solist g. Frit Lupša, so v veliko zadovoljstvo poslušalec absorviral dokaj obsežen spored kot popoldne. V vsaki

načelnik socialnega odseka g. Sušnik pa je predlagal, da se dajo redne mesečne podporo štirim uboščem. Predlog občine počevalev so bili soglasno sprejeti.

Domovinska pravica je bila osigurana 6 protiskom. Na koncu se je obravnavala najnižji predlog g. dr. Obersnera zaradi gradnje delavskih stanovanjskih hiš. Podmožljajo, kd gre za tem, da se delavec, ki grade, na dela ovriv s prestrogimi predpisi. Predlog je bil soglasno sprejet, nakar je g. predsednik ob 1. po polnoci zaključil

vidimo pri umivanju, siovite kotlarje, vežižje preprog pri delu, žive silke iz moščje in ſe mnogokrat. Jajce s svojimi slapovi in okolico je našlo mnogo občudovanja. H koncu smo videli ſe nekaj uspehl živilskih prisorov in ob pol 11. je bilo odlično predavanje zaključeno s soglasno sodbo, Leica nam je pripravila res lep veder, zato so bili poslušaleci g. Baumannu za odlično izvajanje prav od sreca hvaleni, posebno pa ſe za lepo propagando naše divne, alkovicovitve Bosne.

SOKOL

Televadni nastop konjškega Sokola

Sokol Sl. Konjice je imel v nedeljo svoj letni televadni nastop. Letno televadničče je ozivelo že dopoldne, ko so se vršile skupinje. Vse je bilo v redu, samo vreme se je kisalo in kazilo in raspoloženje. To je tudi marsikoga zbegalo, da je ostal doma in zato obisk pri popoldanskem nastopu ni bil ravno najboljši.

Nastop je otvorila ob 16. uru njiva decu z narodnim kolom, 40 po številu. Brez odmora so se vrstili dalej ostali delki in predvajali obvezne proste vaje. Članov je bilo 12, višje deci 36, moškega načrščaja 20, ženskega 12 in članice 12.

Vse uspel nastop so oživile raznotrosti, kura sporeda pa je bila zadnja, 8. točka: »ritmična sešava«, ki jo je gracilno in dovršeno izvedla petorica v belo oblečenih članov. Nastop sta vodila načelnik br. Nardin in načelnica s. Jerebova s pomočjo ostalih vladiteljev. Vreme je k sreči zdržalo do konca. Po nastopu pa je kmalu prihrala nevihta, da se je bilo treba pomakniti v notranje prostore Narodnega doma, kjer se je kmalu razvila neprisljena sokolska družabnost.

Sokol Sl. Konjice je bil s tem v nedeljo kot prvi otvoril niz nastopov dravinskega okrožja, ki se bodo vrstili zdaj drug za drugim in je bil obenem nekak uvod za okrožni televadni nastop, ki bo v Ločah 23. junija. Do takrat pa ſe vse vedejo na delo! Na svitjenje: Zdravo! Ki

*
— Sokol I, Ljubljana Tabor, poziva svoje članstvo, televadec in netelevadec, ki se nameravajo udeležiti zleta »Junakov« v Sofiji v dneh 10. do 14. julija, da prispeče najdalje do 14. junija t. l. v društveni pisarni, kjer morajo tudi položiti veoto, ki so nameravajo ponesti s seboj v Bolgarijo za stroške bivanja v Sofiji. Po tem terminu se prijaviti ne bo več sprejemalo. Zdravo! Uprrava.

— Javni televadni nastop Ljubljanskega Sokola, Sokola I in Sokola II v soboto ob 8. t. m. po 20. uri na letnem televadničču, ki se nameravajo udeležiti zleta »Junakov« v Sofiji v dneh 10. do 14. julija, da prispeče najdalje do 14. junija t. l. v društveni pisarni, kjer morajo tudi položiti veoto, ki so nameravajo ponesti s seboj v Bolgarijo za stroške bivanja v Sofiji. Po tem terminu se prijaviti ne bo več sprejemalo. Zdravo!

— Tekma v alpiniskem smuku v Savinjskih planinah. Žimsko-sportni odelek Savinjske podružnice SPD v Celju priredil v nedeljo dalej v mestni narodni ſoli v Celju. Na dnevnem redu so važne ſolske in stanovske zadeve ter razprava o predlogih za banovinsko in dravinsko skupino, Jugoslovenskega učiteljskega udrženja. Uro prej bo istotan zborovanje načelnikov in predstavnikov načelnikov v celikem skupu. V razrednošči, ki je kmalu razveden, so vodili ſole brez slabe ocene od 20. junija, na koncu pa ſe lahko učenec, ki so dovrstili ſole, vedejo na delo! Na svitjenje: Ždravo! Ki

— Šolsko učiteljsko društvo v Celju bo zborovanlo v soboto dne 8. t. m. ob 9. dopoldne dalej v mestni narodni ſoli v Celju. Na dnevnem redu so važne ſolske in stanovske zadeve ter razprava o predlogih za banovinsko in dravinsko skupino, Jugoslovenskega učiteljskega udrženja. Uro prej bo istotan zborovanje načelnikov in predstavnikov načelnikov v celikem skupu.

— Šolsko društvo v Kostanjevici priredi svoj letni nastop 16. junija prvo nedeljo po binkoštih in ne 11. juniju, kateri smo pomotoma poročali.

— Žeckni kino Dvor
Telefon 27-30
Samo se danes ob 4., 7. in 9. uri zvečer film svetovnega slovesa

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM« V ŠKOLI — Telefon 33-87

V sredo in četrtek ob 7. in 9. uri zvečer film svetovnega slovesa

BOLEIRO

Slavni pesni prvič v filmu. Plešeta Carola Lombard in Georg Raff Paramountov zvočni žurnal s smučarsko tekmo v Planici

V soboto
»ČE LJUŠKINCI«

Predavanje o mali fotografiji

Ljubljana, 5. junija
Snošči se je vršilo pod okriljem Fotokluba v dvorani Delavske zbornice zanimivo predavanje o mali fotografiji. Predaval je A. F. Baumann od tvrdke Ernst Leitz iz Wetzlarja (Nemčija), ki izdeluje slovit Leica aparate. Otvoril je predavanje predsednik g. Grom, ki je pred nabitim polno dvorano pozdravil predavatelja, razložil pomen male fotografije in povdari, da malo fotografija opazno ogroža vse velike formate. Amater kot poklicnik fotograf mora v tempu današnjega časa računati s kamero malega malega formata, ki mu nudi vse do danes mogoče prednosti.

G. Baumann, ki je prepočeval že 17 defelj in vseposvet občno odobravljajoča za svoja izvajanja, je v Ljubljani star znanec in je bil simpatično pozdravljen. V svojih otvorenitvah besedah je poučil, da je prepočeval mnogo del, govoril v mnogih svetovnih jezikih, potrudil se po pa, da bo v bodočem govoril že toliko našega jezika, da bo v njem povedal to, kar bi rad. O vseh podrobnostih Leica in v vseh prednostih, ki so tako odlične, da zavzemajo celo vselej zakon o občinah, nakar se je razvila debata, v kateri sta posegla gg. dr. Lejkashev in dr. Štefanec.

Drevi in jutri, bo posebno odkril vse tajne fotografije na razstavi v palati Okrožnega urada. Torej: kdor se zanima, naj pride danes ali jutri zvečer v OZUDZ, kjer bo od 7.—8. zvečer vodstvo po razstavi.

Nad vse zanimivi so bili diapositivi s potovanja po Sredozemskem morju, ki jih je priznano Štefanec načelnički personalnega odseka g. dr. Vovk

Ludvik Wolff:

20

BOGINJA DOBROTE

ROMAN

— Vse to je kakor sanje. Nikolik ni sem upala, da bom še kdaj videla Italijo. Vi pa uresničite človeku sanje z dvema besedama.

— Samo čez kapitalizem mi več ne zabavljate, — je pripomnil smeje. — Pojdova v dvorano in počakajva, da pride Muntwyler.

— Ali naj vas pustim samega, gospod Harland?

— Ne, kar z menoj pojrite, gospodina Götzova. Pred vami nimam nobene tajne. Muntwyler je moj makler. Smešen dečko, naškroban in prebrisani kapital poljski žid. Spravil je mnogo denarja iz Berlina v Švico.

Ingeleno je zasrbel jezik. Krvava para je zastrila italijansko sliko.

V dvorani je bilo prazno in vladala je grobna tišina. Naškrobani gospodje in lepe dame so še spali. Mnogo ljudi je pa že davno delalo. To je krično, je pomisla Götzova. Iz oči ji je odsevala žalost.

Muntwyler je prišel, odmerjeno in svečano. Podoben je bil pridigarju, ki rad rohni na verne ovčice. Harland mu je predstavil svojo spremjevalko. Muntwyler se je poklonil, sedel in vprašuje pogledal Harlanda.

— Kakšne novice mi prinašate, gospod Muntwyler? Vprito gospodine Götzove lahko mirno govorite.

Muntwyler je opazoval mlado dekle in spregovoril s čudno tihim glasom: — Hotel sem vam samo svetovati, gospod Harland, da bi vzeli svoj denar iz banke.

— Zakaj? — je vprašal Harland začuden.

— Ne verujem sicer v zaplenitev nemških vlog, vendar pa ni izključeno, da bodo tuji kipitalisti v Švici obdavčeni.

Harland je postal naenkrat resen in zamislen. Kaj naj storim, Muntwyler?

Svoj denar morate vložiti v dobra švicarska podjetja. Mnogi države iščejo kapital. Denar je zdaj težko dobiti.

Harland je za hip pozabil na svojo usodo in dejal ognjevito:

— To bi morallo biti električno podjetje ali tovarne, ki izdelujejo vsakdanje potrebsčine.

— Tudi jaz mislim tako gospod Harland, — je odgovoril makler in vzel iz žepa notez. Potem takem bi šlo za tele družbo.

Harland je padel nazaj v resničnost.

— Ne trudite se, Muntwyler, denarne operacije sem opustil.

Švicar ga je presenečeno pogledal.

— Konec, dragi moj. Kramarija se zapira.

— Kljub temu vam pa svetujem, gospod Harland, da vzamete denar iz banke, če si hočete ohraniti proste roke. Nihče ne ve, kaj se more zgodi.

— Kaj naj pa počнем s tem denarjem? Saj ga vendar ne morem spraviti v lonec in zakopati v gozdu.

— Spravite ga v zasebni safe. Obrestim se lahko mirno odrečete, saj si prihranite davke.

— Kje pa je zaseben safe, ki bi bil dovolj varen?

— Draguljar Trettenbach ga ima. To je poštenjak, lahko se zanesete name. V njegovih safih leže milijarde. Vsi predvidni ljudje so spravili denar pri Trettenbachu.

To je Harianda zanimalo. Imeti mora možnost svobodnega razpolaganja z denarjem. Morda bo šlo za dneve ali celo samo za ure, predno pride zadnji mrak. Prav pravite, Muntwyler, denar spravimo pri Trettenbachu. Odpovejte mojo vlogo v banki. Kako dolgo bo trajalo to? Makler se je nasmehnil.

— Denar lahko dvignete še danes. Odpovedal sem vlogo na lastno pest.

— Imenitno! — je vzkliknil Harland in se ozrl na Götzova. Bil je dobre volje. — Jutri lahko odpotujeva.

Vstal je.

— Zdaj pa pojdim v banko. Pojdite z nami, gospodina. Kaj bi pa počeli sami vse dopoldne?

Dva sleparja, je pomisla Ingeleno, ko je odhajala z njima iz hotela. Brezobzirna sleparja svoje domovine, svojih bratov, siromakov vsega sveta. Kako naiven in dober dečko je bil poročnik Eppingen. On je ostal zvest slavnatim možem. Don Quichote, vendar pa junak ob teh ledeno hladnih

veržnikih. Ne samo aristokracija, moj dragi ubogi Conn, temveč tudi kapitalizem je načelo, ki gre v okvir vsake državne oblike.

— Midva torej odpotujeva v Florenco, — je nadaljeval Harland, ko so sedeli v avtomobilu, — potem pa namenava preživeti nekaj mesecov v Engadini. Čujte, Muntwyler, morda bi mi mogli preskrbiti malo lepo viho. Veliki hotelov sem namreč že do grla sit.

— Prav lahko, ponudbo vam pošljem v Florenco.

Priši so v banko. Privatna pisarna s strogim uradnikom. Ingeleno je domnevala, da čita na njegovem obrazu zaznavanje. Dolgozno računanje, debeli svežnji bankovce so se množili in pokrivali mizo. Harland je štel v nekem posebnem malodušju, vendar pa pozorn-

Denar bi bilo treba odpraviti, je pomisla Götzova in dušilo jo je. Strmoglavlji smo cesarje, strmoglavlji mormani tudi denar, ki nas terorizira trše in huje od cesarjev, kar jih je kdaj besne-

lo. Mi, proletarci vsega sveta, moramo reči: Ne priznavamo več vašega dejanja! Storite s svojimi papirji, kar hocete, mi strmoglavljam vaš prokleti denar. Za nas nima več veljave. Sežigite ga! Za svoj denar ne dobite nič več, niti kočka kruha, niti za minuto dela, ničesar!

— Zdaj bi prosil še za akreditiv v Florenco, — je dejal Harland bančnemu uradniku.

Muntwyler je spravil denar v velik zavoj. Zapustili so banko in se odpeljali v Kolodvorsko ulico k draguljarju Trettenbachu.

Sprejel jih je suh, redkobesen denar mož v skromno opremljeni sobici. Muntwyler mu je predstavil prišleca. Potem so se pričela pogajanja. Draguljar je zahteval za najem safa visoko najemino. Makler je skušal najemino potisnit navzdol. Draguljar je leno vstal. Harland je safe najel.

— Ali boste določili namestnika? — je vprašal Trettenbach.

Zdravilna slina armenske kmetice

V armenski vasi Daval živi kmetica Sarkisan, ki s svojo

slino neutralizira kačji strup

Zdravniška veda naleti vsak čas na nove probleme. Komaj odpravi enega, že jo čaka drugi, morda še zagonetnejši. Nedavna vest iz Tiflisa je zopet presenetila učenjake, ker gre za novo zagonetko v zdravniški vedi.

V armenski vasi Daval živi kmetica Sarkisan po imenu. Ljudje jo smatrajo za svetnico in čudodelnico. Ima namreč to čudno lastnost, da ni samo sama oborožena proti kačjemu strupu tako, da ji nič ne škoduje, temveč leči uspešno tudi ljudi, ki jih pičijo strupne kače. Ljudje pravijo, da ima čudodelno slino. Ker je že mnoge ljudi rešila s slino smrti, jo časte kot svetnico. Dosej ni še noben njen pacijent umrl, kar je za Armenijo nekaj posebnega. V Armeniji namreč kar mrgoli strupenih kač, ki zahtevajo vsako leto mnogo žrtev. Zdaj pa hodiš vsi, ki jih pičijo strupene kače, h kmetici Sarkisan in umirajo samo tisti, ki so preveč oddaljeni od vasice Daval, da ne morejo priti tja tako hitro, kakor učinkuje kačji strup.

Sarkisan izpere najprej ranico s čisto vodo, potem jo pa namaže s svojo slino. Čez nekaj ur je človek že zdrav in tudi pozneje se ne pojavi nobeni znaki kačjega pika. Vesti o zdravilni

slini armenske kmetice so se hitro razširile in končno so obrnile nase tudi pozornost sovjetskih oblasti. V Daval so poslali zdravniško komisijo v spremstvu policije. Šele ko so policisti potisnili množico ljudi izpred koče čudodelne kmetice, je vstopila zdravniška komisija s tremi morskimi prasički. Kmetico so pozvali, naj napravi svoj poskus na morskih prasičkih. Dva so določili za poskus in nastavili so ju strupeni kači. Čez 10 minut sta se že zvijala v smrtnih krčah. Kmetica je počakala še 10 minut, potem je pa izprala kača s čisto vodo in jo namažala s svojo slino. Čez dobro uro je morski prasiček že pil vodo, čez poldrugo uro so pa krči polnoma ponehali. Drugi morski prasiček je bil pa že mrtev.

Zdravniška komisija je ugotovila, da je prvi morski prasiček izven nevarnosti in da kačji strup ne bo zapustil v njem nobenih posledic. V poročilu pravilni komisija, da je strogo preiskala tudi kmetico in dognala, da je njena slina res zdravilna. V otroških letih jo je večkrat pičila strupena kača in končno je postala imuna proti kačjemu strupu. S tem je dobila njena slina posebno lastnost, da nevtralizira kačji strup.

Zdravniška komisija je ugotovila, da je ugotsila, da je prvi morski prasiček izven nevarnosti in da kačji strup ne bo zapustil v njem nobenih posledic. V poročilu pravilni komisija, da je strogo preiskala tudi kmetico in dognala, da je njena slina res zdravilna. V otroških letih jo je večkrat pičila strupena kača in končno je postala imuna proti kačjemu strupu. S tem je dobila njena slina posebno lastnost, da nevtralizira kačji strup.

Naše telefonske pristojbine

Zanimivo predavanje inž. Arnolda Zupančiča pod okriljem Društva vleveindustrijcev in trgovcev

Ljubljana, 5. junija.

V Trgovskem domu je predaval snoči pod okriljem Društva vleveindustrijcev in trgovcev inž. g. Arnold Zupančič o naših telefonskih pristojbinah. Iz njegovega predavanja posnemamo:

Naše sedanje telefonske pristojbine so povsodname in kategorizirane. Letne naravnine so stalne in se plačujejo na eni strani na število naročnikov v dotičnem kraju, na drugi glede na poklic dotičnega naročnika, ozir. vrste njegovega podjetja. Kategorizacija glede na število naročnikov v dotičnem kraju je upravičena, ker je vrednost telefona za posameznika tem večja, čim več drugih naročnikov lahko od svojega aparata doseže, ozir, drugi njega. Kategorizacija po naročnikih pa je kopirala od italijanske poštno uprave) je pošarena in krivčna. Poštna uprava je kratkomalo uvrstila one naročnike, ki jih smatra za ekonomsko najmočnejše. ozir. od katerih pričakuje največ pogovorov, v najvišjo kategorijo, ne da bi kontrolirala, ali ta uvrstitev tudi res odgovarja dejanskemu stanju. Najbolj priladen in pravičen bi bil sistem (ki je uveljavljen skoraj v vseh državah srednje in zapadne Evrope), po katerem bi se plačevalo naročnina po številu izvršenih pogovorov, kar pa bi se moral vgraditi na vodih vseh naročnikov števci, ki bi registrirali pogovore. Iz več razlogov, predvsem finančne narave, pa v doglednem času ni pričakovati od naše poštno uprave, da bi prešla na ta način zaračunavanje pogovorov.

Pač pa se priporoča druga pot, ki bi pomnila zlato sredino med sedanjem kategorizacijo in absolutnim zaračunavanjem posameznega izvršenega pogovora. Ta pot bi bila: pri vsakem naročniku se steje večkrat na leto po nekaj dneh število njegovih pogovorov in se tako ugotovi približno v počasju število njegovih pogovorov na leto. Ker je znano, koliko znaša število vseh pogovorov, ki jih telefonska centrala posreduje v enem letu, bi se tako lahko dognalo, koliko bi bilo treba zaračunati posameznemu naročniku, da bi celokupni podatki za poštno upravo ostali isti. Tako bi se pošta lahko izognila nabavi števcev za vsakega naročnika, kar bi v sedanjih razmerah bil za njeno prevelik izdatek, pač pa bi se doseglo kolikor toliko pravično zaračunavanje z malimi investicijskimi stroški. Baje je tudi naša poštna uprava že razmišljala o tem in moremo ravnati z možnostjo, da se sedanjem sistem v kratkem izpremeni.

Poleg letne naročnine se plačuje tudi na napeljavi telefona enkratna instalacijska pristojbina, ki je bila po starem pravilniku, ki pa je v veljavi samo še do 30. junija t. l., ravno tako kategorizirana kot letna naročnina. Ta absurdum je z novim pravilnikom odpravljen in se v tem mestu zaračunajo vsem novim naročnikom (izvzemši poštno ustanove in poštno uslužence) iste instalacijske pristojbine, ki so kategorizirane edinoleč s ozirom na število naročnikov v dotičnem kraju. Poštna uprava namreč smatra, da je telefonsko omrežje v manjših krajih tehnično bolj

enostavno in da so razdalje od centrale do posameznega naročnika krajše. V drugih državah se ali instalacijska pristojbina sploh ne plačuje, ali pa se odredi po drugih vidikih, ne pr. v ČSR po razdalji naročnikov od centrale, ali pa v Nemčiji po dejanjskih stroških napeljave. Padli so tudi pri nas predlogi, naj se instalacijska pristojbina sploh ukine, vendar pa ni pričakovati, da bi poštna uprava teži pričakovanju, ker ima na eni strani pričakovanje za vsega naročnika krajše.

Pozdraviti je treba novo točko pravilnika, po kateri poštna uprava ne bo več na novo, dajala naročnikom v najem podcentralo, ampak prepriča vsakemu naročniku, da si sam nabavi podcentralo, kjer je v kjer si hoče. Ravnino tako je odpravljena tudi instalacijska pristojbina za stranske postaje v iznosu Din 600, ki jih je poštna uprava pobirala, ne da bi dajala za to

protipluslu.

Pogrešene so tudi pristojbine glede se litve naročnika, ozir. za primer, da telefonski pričakuje v istih prostorih prevzemate od prejšnjega nov naročnika, tako da se lahko dogaja, da v enem slučaju pošta iz svojega mora določila, dočim v drugem pobira pristojbino za opravek, ki v njim sama nima nobenih stroškov. Namen tega predavanja je, opozoriti gospodarske kroge na te nedostatke in se jim priporoča, da po svojih močeh skušajo doseči na mero dajnih mestih spremembo in zboljšanje sedanega sistema.

Fran Oset

Ljubljana, 5. junija.

Iz Graza je snoči ob pol 21. prispeval predavanja, da je v tamkajšnjem satnaju »Rotenkreuzhawere« premulin g. Fran Oset, eden naših najuglednejših in najbolj znanih trgovcev in podjetnikov. G. zdrav je šele pred tedni se mu je pojavil na zdrav in šele pred tedni se mu je pojavil na telesu tvor, zaradi česar je jel slabeti. V Ljubljani je konzultiral več zdravnikov, slednji pa je odločil za operacijo. Odpeljal se je v Graz, kjer je bil pred osmimi dnevi operiran. Operacija se je posrečila in se je bolnik subjektivno počutil prav dobro. Pred dvema dnevoma pa se je njevo stanje nenadoma poslabšalo in včeraj ob 17.15 se je sklonila nad njim s svojim ledom dihom bela zena.

Lani v decembri je g. Oset dopolnil o 5. letu, minilo pa je tedaj tudi 35 let, od katere je od pokojnega strica preuvel samostojno vodstvo trgovine na Vranskem. Sčasoma je razrisil svoj obrat v televtrgovino, ki je zlagala nad četrto stoletje polovico Savinjske doline z blagom in skrbel za dobro vnovčevanje kmetijskih pridelkov. Vedno podjeten je začel pokojnik izvajati zlasti hmelj v vse države Evrope. Skrbel pa je tudi sicer za hmeljarie in jim dovoljal hmeljene na dolgoročna odpeljala. Po vojni, ko je zplet spet doznačil, da je zlagal dobro v naših krajih, je ustanovil v St. Petru moderno žago, ki jo je pa pozneje tudi preuredil v lepo urejeno hmeljarno. Tudi v najslabših letih hmeljske kupčije je reševal.